

Katalikai pasaulioje turi kilmę uždavinį. — Inešti į šeimynas ir į visuomenę Kristaus mokyklą, atnaujinti žmonių dvasią. Jėzus širdies višpatavimas milijonų širdyse — tai mūsų uždavinys. „Draugas“ padės jums tą apšvietimo darbą atlikti. Užtat, skaitykite ir platinkite „Draugą.“

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

„Draugas“ atstovauja organizuotą katalikų mintį, remia nuolatinį katalikų draugijai, sąjungai, parapijai ir lietuvių kolonijai. „Draugas“ džiaugiasi didele katalikų parama ir nori, kad toliau pasilauktų tie patys teikiami jausmai.

No. 235

36 A COPY
„Draugas“, 2334 So. Oakley Avenue

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 4 D., 1929 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916. AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 4, 1879

36 A COPY

Telefonas: Roosevelt 7791

METAL-VOL. XIV

MIRĖ VOKIETIJOS UŽSIENIU MINISTERIS STRESEMANN

MANDŽIŪRIJOS PASIENIU BOLŠEVIKAI IŠKĖLĖ PUOLIMUS

Persija Neįsileidžia Bolševikų Pinigų; Francuzai Lakunai Nesurandami; Portugalijos Prezidentas Aplankys Ispanijos Karalių

MIRĖ VOKIETIJOS UŽSIENIU MINISTERIS

BERLYNAS, spal. 3. — Šiandie visi netikėtai staiga mirė Vokietijos užsienio reikalų ministeris Gustavas Stresemann.

Ministeris ilgas laikas sirguliavo. Pastaraisiais laikais tečiaus buvo tiek pasveikęs, kad galėjo dalyvauti žinomoje Hagos konferencijoje ir T. Sąjungos suvažiavime Genevoje.

Skaitėsi įžymiausiojo valstybininko Europoje. Buvo vokiečių liaudies partijos prezidentu ir valstybės parlamento (Reichstago) nariu. Kitomet buvo kanceliariu.

Buvo gimęs 1878 metais.

PREZIDENTAS APLAN-KYS KARALIŲ

LISBONA, spal. 4. — Portugalijos prezidentas Carmo-na spalio 16 d. oficialiai aplankys Ispanijos karalių. Iš Madrido prezidentas vyks į Barceloną ir Seville.

PERSIJOJ NEBESOVĖTŲ PINIGŲ

TEHERANAS, spal. 4. — Persijos valdžia uždraudė Persiją įvežti ir naudoti Rusijos sovietų pinigus (banknotes).

ORGANIZUOJA NAUJĄ KABINETĄ

CAIRO, Egiptas, spal. 4. — Naują kabinetą sudaryti pakviestas Adly Yenghen pašas, buvęs kelis kartus ministrų pirmininku.

NUZUDYTA 9 VAIKAI

BELGRADAS, Serbija, spalio 4. — Jugoslavijos pasieny ginkluota albanų gauja mokyklą lankančius 9 vaikus nušovė ir kelis sužeidė. Nežinia, koki buvo tos gaujos tikslai vaikus žudyti.

SUSIDAUŽE BOMBINIAI ORLAIVIAI

KRONSTADT, Rumunija, spal. 4. — Aukštai ore susidaužė du militariniai bombiniai orlaiviai. Žuvo keturi kareiviai lakūnai.

MŪSAI SIBERIJOS—MANDŽIŪRIJOS PASIENIU

HARBINAS, Mandžiūrija, spal. 4. — Bolševikų artilerija Mančuli bare iškėlė didelį armotomis bombardavimą tikslu išgriauti kiniečių apsigynimo ruožus.

Kiniečiai po dviejų parų nuolatines kovas atsiėmė nuo bolševikų Suiyuan miestelį, priešais Chabarovską. Bolševikai pasitraukdami daug namų apiplėšė ir sudegino.

ISMAISO AMERIKOS J. VALSTYBĖS

HARBINAS, spal. 4. — Vietos Amerikos Jungtinių Valstybių konsulis Hanson iš Washingtono gavo parėdymą ištirti Mandžiūrijoje suimtų ir kiniečių karo stovykloje laikomų rusų komunistų padėtį.

Norima patirti, ar Maskvos iškeliama nusikundimai, kad su suimtais žiauriai apsieinama, yra teisingi.

BRITAI BAIGĖ DIRBDINTI DIDELĮ ORLAIVĮ

CARDINGTON, Anglija, spal. 4. — Britai baigė dirbdinti milžinišką orlaivį (diržabli) R-101 ir tomis dienomis bus atlikti išmėginimai. Orlaivis yra didžiausias pasaulyje. Bus naudojamas skridimui per Atlantiką. Galės vykti apie 100 keliauninkų ir 40 vyrų įgulos.

DEGA ŽIBALO VERSMĖS

BUKARESTAS, spal. 4. — Moreni distrikte, Rumunijoje, kelintas mėnės dega žibalo versmės. Liepsnos plačiais liežuviais šauja į padanges. Per vieną mailę aplinkui del karščio negalima prie degančių versmių prieiti.

IŠDEGĖ LENKIJOS MIESČIUKAS

VARŠAVA, spal. 4. — Gaisras sunaikino miesteliuką Slupia Nowa, arti Kielec. 1,500 žmonių neteko pastogės. Gaisro laiku komunistų namuose pradėjo sprogti granatos ir kita sprogstamoji medžiaga. Keletas komunistų suimta.

SEŠIŲ METŲ LAIKOTARPIU KINIJOJ ŽUVO 22 MISIONIERIAI

ROMA. — Šių metų aštuonias pirmąsias mėnesias Kinijoje nužudyta aštuoni katalikų misionieriai. Paskiausia piktadarių auka krito Iehango, Hupeh provincijoje, apaštalinis vikaras vyskupas Jonas Trudone Jans.

Pradėjus 1923 metais Kinijoje žuvo 22 katalikų misionieriai, jų tarpe 7 Pranciškonai. Vyskupas Jans nužudytas kartu su dviem kunigais. Kentėtojo vainiką atsiėkęs vyskupas Kinijoje misionieriauti pradėjo 1907 m.

NESURANDAMI FRANCŪZAI LAKŪNAI

PARYŽIUS, spal. 3. — Nesurandami ligšiol francūzai lakūnai, Coste ir Bellonte, kurie praeitą penktadienį išskrido į T. Rytus per Rusiją ir Siberiją.

KONGRESO ATSTOVAMS PRIVILEGIJA

WASHINGTON, spal. 4. — Iždo departamentas parėdė, kad ateity Kongreso atstovų ir šios šalies aukštųjų valdininkų, gryžtančių iš užsienių, bagažai muitinėse nebūtų patikrinami.

5 ŽUVO ANT GELEŽINKELIO

WARREN, N. H., spal. 4. — Boston & Maine geležinkelio traukinis sudaužė automobilį. Žuvo penki žmonės ir darba darbininkas.

MACDONALD NEW YORKE

NEW YORK, spal. 4. — Anksti ryte garlaiviu „Beren-garia“ atvyko Britanijos ministrų pirmininkas MacDonal.

NESUSEKTI KALTININKAI

HOLLAND, Mich., spal. 4. — Koronerio teismas perkartinėjo laivo „Andaste“ nusikendimą Michigan ežere ir nerado kaltininkų, nes visa įgula yra žuvus kartu ir su kapitonu. Nėra nei vieno nelaimės liudininko.

A. LEGIONO SUVAŽIAVIMAS BUS BOSTONE

LOUISVILLE, Ky., spal. 4. — Amerikos Legiono suvažiavime išspręsta ateinančiais metais suvažiavimą turėti Bostone.

Suimta Mrs. M. Tamp, 30 metų, vieno real-estate ofiso kasininkė, kuri išėikvojusi kelis tūkstančius dolerių.

IŠSPRĘSTA MELINOSIOS ŽĄSIES PASLAPTIS.

Iš tolimųjų Kanados šiaurinių plotų J. Dewey Soper, Kanados valdžios tyrinėtojas, praneša, kad jis tenai suradęs melinąsias žąsis. Ilgus metus buvo kalbama apie melinąsias žąsis. Medžiotojai jų visur ieškojo. Bet niekam niekur nebeteko tos rūšies žąsų surasti, kad ir matyti. Soper, kurs čia atvaizduojamas, pagaliau tai surado. Jis iš šiauriių parsiveža į Ottawa keletą tų žąsų, jų kiaušinių ir lizdą.

CHICAGOJE

Ieškomi dalyviai kandidato nužudyje

1928 metais balandy per „primary“ rinkimus nužudytas negras kandidatas į aldermonus, advokatas O. C. Grady. Tikrieji žmogžudžiai nesurasti. Bet atsirado liudininkų, kurie matė tos žmogžudystės dalyvius ir tai policijos narius.

Užvakar valstybinio prokuroro ofise keletas įtariamų poliemonų kelis kartus šališkai liudininkų perėjo, kad juos pažinti, ty. identifikuoti. Ar liudininkai nors vieną įtariamą pažino, nežinia. Bet tuojaus po to „parodavimo“ poliemonai paliuosuoti.

Išginė kaip plėšikus

Du federaliai agentai Jolietė norėjo pulti įtariamą krautuvėlę, kur būk svaigalai parduojami.

Krautuvėlės savininkas tuojaus griebė ginklo ir agentams vos pavyko pabėgti.

Krautuvininkas sakosi, kad iš agentų elgimosi jis manęs, kad tai plėšikai.

Vaikas neteko kojos

Be pinigų išsiilgęs namų 17 metų L. Melzie norėjo pigiai iš Chicagos pasiekti savo namus Minnesotoj.

Oak Parke jis mėgino užsikabinti važiuojančio prekinio traukinio. Nelaimingasis paslydo ir sutriuškinta jam dešinėji koja, kuri West Suburban ligoninėje nupiauta.

Louis Clemente ir Thomas Somnerio visai netikėtai suimta. Kaltinami advokato Grady nužudyje per „primary“ balandy, 1928 m.

KARDINOLAS PASVENTINS BAŽNYČIA

Ateinanti sekmadienį Jo Eminencija Kardinolas Munde-lein pašventins į naują vietą perkeltą ir padidintą Šv. P. Marijos Liurdo bažnyčią, Le-land ir Ashland aves.

Del Ashland gatvės platinimo ši didelė bažnyčia turėjo būti pakelta nuo pamatų ir perstumta skersai gatvės į naują vietą.

Šiandie bažnyčia žymiai padidinta ir naujai išrengta. Klebonauja kun. J. M. Scanlan.

Sekmadienio iškilmėse be Jo Eminencijos Kardinolo bus daryti ir du vyskupai, kurių vienas svečias — Kansas City vyskupas Lillis.

Rado 10,000 dolerių

Joseph Dowery, 40 m., darbininkas, kasdamas vandens nuovadai duobę ties 84 gatve ir Prairie ave., iškasė skardinę dėžę, kurioje rado 10,000 dol. banknotų. Pasirodė, kad visos yra dirbtinos (falsifikuotos). Pinigus paėmė slapstosios tarnybos kapitonas.

PREZIDENTAS PRALOŠĖ SENATE

WASHINGTON, spal. 3. — Prezidentas Hoover vakar senatę pralošė, kada senato narių didžiūma pripažino mitytarifai Simmonso priedą, kuriuomi einant prezidentui atimama teisė be senato atsi-klausimo keisti mitytus.

Senatoriai demokratai stovėjo už priedą. Jų pusėn perėjo 13 republikonų.

Vos tik praeitą savaitę prezidentas Hoover ragino senatorius atimesti sakomą priedą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KĄ LENKAI KALBA APIE VOLDEMARA

Kaunas, IX. 14 (Ela). Žemiau dedame vieno Kauno radio mėgėjo perimtą radiogramą, kuri ryškiausiai būdu parodo kokių priemonių griebiasi lenkų oficiališką propagandą kovoj prieš Lietuvą ir jos vyriausybę. Jokie komentarai prie šios propagandos nėra reikalingi. Tenka tikrai abejoti, ar civilizuotas pasaulis gali rimtai priimti šią, pilną įžulio ir nieku nepagrįstų kolonijinių „informacijų“, kuri visiškai primena „garsias“ Pilsudskio kalbas apie savo seimą ir Lietuvą.

Stai ji: „Voldemaras uždraudė kelių vokiečių laikračių įvežimą, tuo tarpu kai Maskvos laikraščiams neseniai suteikta laisvojo įvežimo Lietuvoje teisė. Tačiau ši beprotystė turi specifinę logiką. Lietuva ir Sovietai turi bendrą priešų. Abidvi vyriausybės, vienodai beprotiškos ir despotiškos, yra sujungtos neapykanta prieš taikingą Europą. Visai suprantama, kad izoliuota Lietuva klysta į Maskvą, kuriai suteikia oficialinės propagandos teisę Lietuvoje, net toje pačioje Lietuvoje, kur šimtai socialdemokratų yra suimami ir dešimtys sušaudomi. Kasdien Sovietų spauda puolanti visų kraštų „išdavikus socialdemokratų“, kas tinka sukvailėjusiam Voldemarui, kuris geriau beveik atiduoti valdžią bolševikams, negu socialistams. Paliekant nuošaly Lenkijos Lietuvos santykius, sunku nepripažinti, kad diktatoriškoji Voldemaro vyriausybė veda ypatingai pavojingą žaidimą. Voldemaro valdoma Lietuva yra pripildyta labai nemalonių siurprizų dėžė. Dabartinis Kaunas yra vokiečių intrigų centras. Maskvos avanpostas, Maskvos, kuri visiškai dominuoja sukvailėjusį diktatorių. Nenorėdami svarstyt klausimą, ar ši Voldemaro politika yra patogi ar nepatogi Lietuvai, mes tikrai konstatuojame, kad šios taktika ir politika, būdamos labai kenksmingos Europos pacifikacijai, tinka Maskvai.“

Laikraštis pastebi, kad, jei ne kareivio šaltas kraujas, tai būtų išnešti į orą ne tik amunicijos sandėliai, bet ir daug arti esančių trobesių.

Žandarmerija ir policijos valdžia pradėjo tuo reikalu energingą tardymą, bet jo vaisiai laikomi griežto paslapties.

NORĖJO IŠSPROGDIŲ VILNIAUS AMUNICIJOS SANDELIOUS

Krokuva, IX-17 (Elta). — „Ilustrowanny Kurjer Codzienny“ praneša iš Vilniaus apie pasikėsimą susprogdinti Vilniaus amunicijos sandėlius, kurie yra Lietuvių galybė. Eidamas sargybą kareivis pastebėjo sandėlio duryse granatą su degančiu degčiu. Kareivis tačiau nesumišo, pagriebė granatą ir metė ją į priešingą pusę. Granata nukrito arti esančio vaikų žaidimo aikštėje prie pradžios mokyklos. Granata sprogo ir jos skeveldros sunkiai sužeidė kiek anksčiau atėjusį į mokyklą devynerių metų mokinį Kazlauską.

Laikraštis pastebi, kad, jei ne kareivio šaltas kraujas, tai būtų išnešti į orą ne tik amunicijos sandėliai, bet ir daug arti esančių trobesių.

Žandarmerija ir policijos valdžia pradėjo tuo reikalu energingą tardymą, bet jo vaisiai laikomi griežto paslapties.

POLICININKO PALECKIO NUŠOVĖJAS IŠDUODAMAS LIETUVAI

Latvijos teismo žinyba nutarė išduoti Lietuvai J. Mašulį, kurs pabėgdamas iš arešto nušovė policininką Paleckį ir pasislėpė Latvijoje. Jis išduodamas ne kaip politinis, bet kaip kriminalinis prasikaltėlis. Prieš išduosiant, Latvijoje jį teis už kontrabandą, už ką jam gresia kelios savaitės arešto. „R.“

KARIUOMENĖS APSAUGOJE

MARION, N. C., spal. 3. — Šis miestelis naujos nelaimės paliestas.

Vietos audimėse streikas. Streikininkų vietas užima neunistai streiklaužiai.

Vakar streikininkai puolė streiklaužius. Kilo kruvina kova. Įsimaišė šerifas su padėjėjais. Trys žmonės žuvo, 3 kiti mirtinai sužeista ir virš 20 lengviau sužeista.

Šiandie šį miestelį apvaldė valstybės kariuomenė. Audimėse darbai nenutraukti, nes streiklaužiai yra kareivių globoje.

CHICAGO IR APYLINKES. — Išdalies debesuota ir šalta.

PINIGŲ KURSAS

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sv. sterl.	4.85
Francijos 100 frankų	3.91
Belgijos 100 belgų	13.89
Italijos 100 lirų	5.29
Vokietijos 100 markų	23.80

"DRAUGAS"

Heina kasdien, Makyrus sekmadienis

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pirmo Meto — \$3.50, Trima Mėnesiams — \$3.00, Vienam Mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pirmo Meto — \$4.00, Kopija .95c.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų nagrinėti, jei nepašalinti, padaryti ir nepildinti tam tikrai paskaitai.

Rektorius prima — nuo 11:00 iki 12:00 val. kasdien.

Skelbimų kainos priklauso nuo paskaitos.

Skelbimai sekantys dienos priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00, Six Months — \$3.50, Three Months — \$2.00, One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00, Six Months — \$4.00, Copy .95c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave., Chicago.

DIENOS KLAUSIMAI

NUSIGINKLAVIMO KLAUSIMAS.

Nusiginklavimo klausimas dabar yra labai aktualus dalykas. Jis tokiu virto po to, kai pasibaigė baisusis pasaulinis karas, prarijus milijonus žmonių gyvybių, sunaikinęs begalo daug turto, pastumęs į vargą ilgiems metams ištisas tautas.

Nusiginklavimą svarstė Tautų Sąjunga, valstybių parlamentai, šaukiamos specialinės tam klausimui rišti konferencijos, plačiai apie tai kalba spauda, susirūpinusios organizacijos ir t. t.

Ypač daug pradėta kalbėti apie nusiginklavimą, kai pasijudino važiuoti į Jungtines Valstybes Didžiosios Britanijos ministrų pirmininkas p. Ramsay MacDonald, darbiečių vadas. Mat, jo kelionės svarbiausiu tikslu yra pasimatyti su prezidentu Hooveriu ir pasitarti karo laivų mažinimo reikalu, dėl ko savo laikui busianti suaukšta didžiųjų valstybių konferencija.

Tiesą pasakius, ir senovė būdavo kalbų apie nusiginklavimą. Tačiau nusiginklavimo klausimas buvo imamas visai kita prasme. Nusiginklavimas būdavo suprantamas savo kaimynų ar kitų tautų nuginklavimas arba geriau sakant pavergimas. Del to tautos visais laikais iš visų pajėgų ginkluodavosi, kad, kilus karui, galėtų kitus nuginkluoti, pavergti ir paskiau ant visų tautų viešpatauti ir pasauly "taiką" vykinti.

Tuo keliu ejo visi galingieji valdovai — kariūnai, bet deja, visų tautų nenuginklavo, taikos neįvykdė ir nekaltų žmonių kraujose išsimaudė, patys dažniausia žudavo.

Tas klaidingas senovės valdovų nusistatymas ir dabar tebėra vyknamas. Vargu kitiame kuriame amžiuje buvo taip gerai tautos apsiginklavo, kaip šiandien. Ir del ko? O tai del to, kad tautos jaučia, jog jų santykiai viena su kita nėra geri, kad yra daug atsisakytinų dalykų, kad ir šiandien yra dar nugalėtųjų ir pavergtųjų.

O prie tokios padėties tautos neišdrįsta išsižadėti ginklo, kuris nuo seniausių laikų buvo valdytoju ir tarptautinių santykių tvarkytoju.

Nelengva, juk, yra mesti į šalį tokį daiktą, kuris amžiais tobulinta, kuriam gerinti geriausi protai dirbdavo, valstybės didžiausią turtą skirdavo. Nelengva, nes to išbūlinto ginklo galybė vis dar tebemanoma, ar tai nugalėti, ar tai atkeršyti ir tada tik apie taiką rimtai pakalbėti.

Matote, juk ir šiandien nė p. Hooveris nė p. MacDonaldas nekalba apie visišką nusiginklavimą, o tik apie ginklavimosi apribavimą, apie mažinimą karo laivyno. Reiškia, yra kalbama apie tai, kad ginklo kalimo atžvilgiu Amerika nepralenktų Didžiosios Britanijos, Britanija — Amerikos, Japonijos, Vokietijos, Prancūzijos ir vice versa.

Taigi, gerai kad yra kalbama apie nusiginklavimą, bet ne tuo keliu prie jo einama. Jis neprives prie siekiamo tikslo.

Kas iš to, jei sumažins karo laivus, jei submariniais galima daugiausia "laimėti", daugiausia nuostolių savo priešiui padaryti. Kas iš to, jei vienas kitas šautuvas, ar kanuolė bus nukalta mažiau, jei iš orlaivų miestomis bombomis, ar leidžiamomis nuodigomis dujomis yra galima ištisas tautas išžudyti, išnuodyti. O kas gali užtikrinti, kad viena, ar kita valstybė neišras naujų priemonių žmonėms žudyti.

Kad privedus pasaulį prie nuolatinės taikos, reikia jo veidą visiškai atnaujinti. Reikia reformuoti mokyklą ir jų vadovėlius, reikia ugdyti žmonėse daugiau geros valios, arčiau pažinti Tą kuris atėjęs pasaulin prieš du tūkstančių metų paskelbė: "Ramybė žmonėms geros valios".

Mažai tėra tautų, kurių mokyklų istorijos vadovėliuose nebūtų daugiau garbinami karvedžiai, kurie daugiausia žmonių išžudė, negu tie, kurie pasauliui daug gero padarė mokslo srityje, kurie kėlė žmonių kultūrą, kurie tikrai ir nuosirdžiai dirbo žmonių gerovei. Daugumos tautų mokyklose dar jaunučiams mokiniams labiau įkalama galvoti karvergių žygių karvedžių, negu Kristaus darbų, kurie vedė žmoniją prie gerovės, taikos šioje žemėje ir prie amžinojo išganymo. O juk, kaip jaunimą išauklėsi, tokią tautos ateitį turėsi, tokie kils iš jos vadai.

Norintieji įvykinti nuolatinę taiką pasaulyje, turi žinoti būtina taikos sąlyga — auklėti tautose daugiau geros valios, pildyti Dešimtį Dievo Įsakymų, sekti ir pilnai gyventi žmonėse Kristaus mokslą — nes tai yra geriausias amžinosios taikos pasaulio planas. Už kurį geresnio joks žmogiškas protas negali sugalvoti.

Kas rupi Lietuvos Katalikų Veikimo Centrai? I tai atsako "M. L.":

"Gilus ne vien privatus, bet ir viešas asmenų religingumas, tvirta krikščioniška šeimma, katalikiška mokykla, kultūrinių katalik organizacijų veikimo laisvė ir katal. spaudos kuoplačiausias paskleidimas — štai šių dalykų K. V. C. svarbiausi rūpesčiai."

ĮVAIRŲ STRAIPSNIAI

KUR TIK PASISUKA, TEN NEPAVYKIMAI.

Rusijos bolševistinė valdžia ilgį metai darbuojasi pataisyti ir pagerinti šalies ekonominę padėtį. Bet tas darbavimas yra tuščias. Bolševikai įsitikina, kad viską išgriauti ir išnaikinti yra lengva. Kas kita yra atstatyti. Pirm dešimties metų jie buvo kitokios nuomonės. Kada jie griovė visą Rusijos įstaigas, jie mintijo, kad tai visa atstatyti yra vieni juokai. Kaipgi, tik mūšios darbininkų reikalings. Šiandien jie gali juoktis ir tegul juokiasi, kada ekonominės padėties iškelimas nebegalimas.

Pagerinti ekonominę šalies padėtį socialistiškais pagrindais yra negalimas dalykas. Tai gerai žino patys bolševikai, tik nenori kitoms. idėjoms pasiduoti. Jie yra išsprendę tų Marx'o pagrindų laikytis kad ir žūti. Ir žūs. Ilgų metų vedami jų išmėginimai rusų tautos lėšomis nuėis niekais.

Priežastys.

Tų bolševikų nepavykimų priežasčių yra daug. Pirmoje vietoje yra jų smurtinis fanatizmas. Antroje — žmogaus prigimtis. Kitos priežastys ne taip svarbios.

Bolševikai, ypač jų vadai, visais laikais pasižymi nepaprastu savo fanatizmu. Patsai Leninas buvo fanatikas. Jų to biauiaus fanatizmo aukomis krito milijonai rusų, tarp kurių daugiausia pasižymėjusių rusų. To fanatizmo auka buvo ir patsai caras su savo šeima.

Kada apsviestesnis žmogus persiima tokiu ar kitokiu fanatizmu yra pusė vargo. Bet kada fanatizmu persiunkia tamsios mirties yra nelaimė. Tamsuoliai fanatikai yra sužvėrėję, vien pakilo Rusijoje įvesti socializmą, ty. Rusiją pakeisti socialistišką "rojumį", jų tarpe mažai buvo entuziastų. Bet fanatikų galybės. Fanatizmo vedami jie pradėjo griauti viską. Jie sakė, kad visa kapitalistiška struktūra ir krikščioniška kultūra turi būti iš pamatų iš-

griauta. Vietoj to turėjo but tiesiami socialistiškai pamatai. Ir kada jie tai visa išgriovė, šiandien nežino, kaip tuos socialistiškų pamatus tiesti. Kur tik kokius nutiesia, viskas griūva. Marx'as senai miręs, jis negali bolševikams duoti savų patarimų.

Antroje vietoje bolševikai darbuojasi išnaikinti visokias privatiškas savastis. Tas yra lygu, jei kas norėtų nusaušinti Atlantiko vandenyną. Privatiška savastis žmogui yra prigimta dalis. Žmogus negali gyventi vien pilvo reikalais. Jis kitko reikalingas. Gerieji darbai ir dorybės dažniausia iškyla iš privatinų savasčių valdymo.

Kai žuvis ant ledo.

Negalėdami atstatyti tai, ką išgriovė, bolševikai kelin-ti metai trankosi kaip žuvis pamestos ant ledo. Imasi tokių ir kitokių priemonių. Kanuoja darbininkus. Šie gi klauso. Nes koku būdu gali priešintis. Ir visos jų pastangos gerinti ekonominę šalies padėtį susiduria su dideliais nepavykimais. Ir ką tik jie nesumano, visados užkabina krikščionių. Priėję prie tos kvailybės, kad, girdi, krikščionybė esąs kapitalistų padaras. Girdi, kada bus išgriauta krikščionybė, tada veikiau griusiąs ir kapitalizmas.

To, siekdami jie išspręsti neišspręstą ir nedrasitą kovojo krikščioniškas šventes. Šiandien iškeliamas atviri kovai. Naikinami sekmadieniai ir kitos krikščioniškos šventės.

Kada kulturingas pasaulis projektuoja keisti šiandieninį Grigoriaus kalendorių, bolševikai pažymi, kad tas keitimas esąs kapitalistų darbas ir jie tuoj pat iškelia nuosavą bolševistinį kalendorių, kuriam yra vien jų revoliucinės šventės.

Naujas patvarkymas.

Socialistiškai valdžiai Maskvoje gyvavimas tečiaus negali but užtikrintas, kaip ilgai Rusija nebus pastatyta ant stipraus ekonominio pagrindo. Ligšiol tokio pagrindo jie

nesurado. Pastaraisiais laikais tad bolševikų valdžia paskelbė darbininkams naują patvarkymą. Įvedė j dirbtuves nuolatinį darbą ir penkias darbo dienas savaitėje. Darbininkai nuolatos dirbs ir visi paeiliui turės atilsio dienas. Tas liečia dirbtuves ir visus ofisus ir net mokyklų vaikus.

Tai paskutinės bolševikų pastangos Rusiją atstatyti ekonomiskai. Ir kada šios pastangos pagaliau susidurs su neigiamais rezultatais, tada, kaip daugelis spėja, bolševikų valdžia po tų visų nepavykimų ir kovų turės pasidaryti galą.

Ar tas įvyks, reikia abejoti. Ji nekapituliuos. Fanatizmas neleis tą daryti. Bet tas pat fanatizmas ją slogins taip, kol pagaliau negalės visai atkilti.

Kol tai įvyks, Rusijos darbininkai ir valstiečiai dar daug — daug nukentės ir daug kraujo išlies.

Akstinas.

VEIK KETURI MILIJONAI KNYGŲ KONGRESINIAME KNYGYNE.

Herbert Putnam, Kongresinio Knygyno vedėjas, papasakoja apie puikią kooperaciją tarpe visuomenės ir Kongresinio knygyno. Knygynas yra gavęs ne vien kolek. nepaprastų knygų, bet ir pinigines pagelbos.

Prieš trisdešimt metų knygynas turėjo tik milijoną knygų ir brošiūrų. Bet dabartiniu laiku Kongresiniame knyggyne randasi suvirš 3,500,000 knygų. Rankraščių kolekcija vis žymiai auga. Žemlapių skaičius irgi dasiekė milijoną numerų. Tas pats su muzika ir spausdiniais.

Sulig "autoriškų teisių" įstatymo, Kongresinis knygynas gauna kopijas visų knygų, kurios išėina J. A. Valstybės.

Kongresinis knygynas turi ypatingai svarbias istorijos, politinio mokslo knygas, oficialius dokumentus, kopijas visų Amerikos laikraščių ir originalius Kolonialistų ir Revoliucijos periodo rankraščius.

Tarpe specialių knygų yra

Huitfeld-Kaas (Skandinavų) kolekcija, 93,000 chiniškų ir 13,000 japoniškų knygų; Judėin kolekcija rusų literatūros apie 80,000 knygų; Judaica apie 20,000 knygų; Francūzų revoliucijos kolekcija, ir t. t.

Laiks nuo laiko Kongresinis knygynas perka nepaprastai knygas. Knygius pranešė apie atsitikimą, kuomet pereitais metais \$2,000 išmokėta už knygas, kurios aprašė Rusijos aukščiausio teismo sprendimus nuo 1640 iki 1914 metų.

Knygnai J. A. Valstybės.

Suprantama, kad Kongresinis knygynas užima pirmą vietą J. A. Valstybės. Antrojoje vietoje randame New Yorko viešąjį knygyną su 52 skyriais, kuris 1923 metais turėjo 2,678,000 knygų. Yale universiteto knygynas, New Haven, Connecticut valstijoje, turi 1,582,000 knygų. Harvard universiteto knygynas, Cambridge, Massachusetts valstijoje, turi 1,361,000 knygų. Chicago viešas knygynas su savo 41 skyriu turi 1,290,000 knygų. Bostono viešas knygynas turi 1,284,000 knygų.

1923 m. J. A. Valstybės užsiregistruota net 8,544 knygynai, kurie turėjo po 1,000 knygų arba daugiau, arba iš viso tie visi knygynai turėjo 127,000,000 knygų. Bendrai imant, vienas knygynas buvo kiekvienam 13,000 gyventojų ir 115 knygų kiekvienam 100 gyventojų.

Viešieji knygynai skolina knygas dykai. Laikas duodama nuo septynių iki keturiolikos dienų, su pailginimo teise.

Beveik visi knygynai turi skaitymo kambarius, kur, be knygų, svečiai gali pasinaudoti laikraščiais ir žurnalais.

Yra daugybė privatinų knygynų, kurie ima mažą kainą už knygų paskolinimą.

F. L. I. S.

Gamta žmogų sukūrė taip, kad jo lupos prasiveria tik reikalui esant, o ausys visada atviros; tai reikšia: kalbėti galima, o klausyti reiki.

"R."

PAVASARIO GAIDOMS SKAMBANT...

(Tąsa)

Pakrumėmis Pranas slenka bažnytkaimin. Kiekviename žingsnyje jį sveikina pavasario gvybė. Jis aiškiai jaučia visą aplinkumą kvėpuojant, kuri, tarsi, kviečia pamesti žmogaus rankų padarinius ir glaudis prie gamtos krutinės...

O, mieste, kiek tu man iščiulpei gvybės! Kiek tu storių rauslių žmonių veiduose išvagojai ir pražydusių sėlių visus žalumėlius nugnaibei savo šlykščiomis rankomis... Reta akis atsispiria tavo niekingiems žvilgsniams... — išmetinėja Pranas miestui.

Bažnytkaimis vėnetoli. Susikuprinusi, vienu palinkusiu boku stovinti ankštėlesnė vietoje, maloniai jam krito į akis. Ją saugojo keli medžiai...

Pranas vis eina.

Aplinkui aišbės paukščių klegos... Po kojų gels šnabžda... Šnabžda ir kažkokia gilia, kaip didžiausia paslaptis minti, sega širdin. Minkštos vėjelės šiuvena plaukus ir meiliai gloto džiustelėjusį veidą... O čia tiek daug atsigavimimo! Slenka krutinėje švelnios, nuotaikios bangos ir maloniais balsais krebždena jaunystės džiaugsmui.

Pagaliau pasiekė bažnytkaimį.

4.

Po pamaldų.

Saulė bėprotiškai plikina...

Rinkelėje žmonių daugybė — kaip atlauduose. Šventorius taip pat pilnas...

Pakalnienė kalbas su kažkokia moterėle:

— Žmonel, ar tu matei kokį puikų kunigėlį turim? Taip gražiai pamokslėję pasakė... Pone Dieve, tu mano, jau saukau...

— Mačiau, — ur gi nematysi... Ale aš lig šiol vis taip durmai misliju, kad tie visi kunigėliai tokie puikus, nekalti...

— Gėrėjos pažįstamoji.

— Nieko, žmonel, nepadarysi, vis Po no Dievo pašaukti šventą žodelį skelbti... Veizėk, mano Pranelis ateina!...

— O kur?

— Veizėk, jau pro tą budikę...

— Tai jau, kaimynėl, aš pasitrauk-siu...

— Ne, ne, pabūk, paveizėsi kaip at-rodo...

Aplinkui tikras turgus: kalbos, rėkavimai ir šauksmai. Pranas, prisistumęs pro burį, atėjo prie motinos.

— Vot, Pranel, čia mūsų kaiminka: juk pažįsti?

— A, pažįstu, ar tik ne Strimeikienė?

— Tai jau ta pati, — nuraudo kaimiete, — ale ir tamsta taip retai besilankai pas mus. Mes taip išsiilgstam.

— Mat aš vis su tais mokslais sugaišęs...

— Ką padarysi, visai ant to svieto prisieina žmogui verstis... Ale mes taip džiaugiamės, kad tokį gerą žmogų turė-sime...

Kalba nutruko.

— Ar žinai, mama, aš ir dabar ža-du eiti pėsčias į namus?

— Kaip sau nori, vaikel, tik aš bijau kad nepavargtum...

— Nebijok, mama...

Pranas nėjo.

— Pamišyk tik, kaip puikiai ap-sieiti moka, — džiaugėsi kaimietė.

— Žmonel, juk mokslus tūm eina.

— Teisybė sakai...

5.

Pro Pakalnių šodelį šnabžda ramus vėjas ir nematomu šaltu piršteliu krapšto jaunais lapais nubarstytas šakeles...

Pranas, likęs pats vienas, atvėrė langą ir giliai įsižiūrėjo į vakarų degantį dangų...

O galvoje slinko gilios, gilios mintys...

Aplink kvėpėjo pirmieji darželio žiedai...

— Kokie gražūs jausmai! Čia gali gimiti! Teisybė, šiandien bažnyčioje kunigas kalbėjo: jei dar nori ko gražaus šia-me purviname pasauly įžiūrėti, eik į gam-

tą ir ten pamatysi kokius stebuklingus tvarinius Dievas žemei dovanojo... Ir, tur but, niekur kitur, kaip tik gamtoje, ten, kur nedėkinga žmogaus ranka dar nesuprėjo sudarkyti žemės veido, įžiūrėsi Dievo išmintį ir begalinę Jo meilę... — galvojo Pranas.

— Aš ligšiol vis suprastai negalėjau, kur tikroji laimė rasti. Mieste jos ieško-jau, ten tik pirštus nudėgiau, ten klaidžiojančios niekingos širdys man negalėjo parodyti tyros meilės... Tik kaimo var-guoliai, kurie gyvena neiškreiptame Dievo pasauly — gamtoje, teikia to begalio laimės pajautimo... Kiekvienas pauksintas šaulėleidis, kiekvienas sukrutėjęs žiedelis ir ta pavasariu kvėpuojanti žemė taip širdžiai ir sako: žiūrėk, žmogau, ką tau gėrindis Dievas davė... Jis šiaudinės lušnelės sumai ir dukteriai dovanojo tokią gerą širdį, kokią sunku rasti užiančio miesto sunykusiose kruti-nėse... Kaip gera išlėsti neiškreiptų Dievo darbų glėbyje...

(Bus daugiau)

Prašau Į Mano Kampelį

Prof. Kampininkas

"Bobų" galybė.

Mano profesoriškoji aukščiausioji malonybė yra gavusi strošną gromatą, buk tai "bobos" neužilgo visą šį margą svietelį užkariausiančios, nes jų galybė vis didėjanti. Man rašo kažkoks "Jurginas" ir del to mačiai pasistatavijau pasidalinti "Jurgino" mintimis su savo pasekėjais.

Visos gazetės, esą, dideliu litarom rašo, kad dabar ir Dzikija, ir Zemaitija ir Aukštaitija dvi "bobos" valdo — Tubelienė ir Smetonienė. Gal vočiau būtų jas vadinti poniutėmis, ne "bobutėmis", bet kad jau "Jurginas" kalba apie "bobas" (Tokio žodžio liet. kalboje nėra). Tai rusiškas — "baba", tai tegu ir jos kai kuriam laikui subobėja.

Bet dar štrošniau pasidaro, kuomet pamislini, kad bobų galybė ne vien Lietuvoj vieš-

patauja. Juk Lenkija bobos ilgus amžius valdė. Olandijoje karalienė ponauja ir valdo ir šiaip jau daugelio valstybių valdovų ir diplomatų galvas "bobos" apsuka. Blogiausia, kad Chicago lietuvų stovyčia — Bridgeportą "bobos" už nosies pradėjo vadžioti, viską į savo rankas pradeda imti ir valdyti. Juk tai tikrai ten strošnus dalykėliai dedasi.

Vieną gražų vakarą imu į rankas Bridgeporto "Zinias", sako Jurginas, ir skaitau: "vietiniai vyskupijos kunigai kandidatuoja ir didžiuojasi, kad juos bobų kruva išrinko į dvasios vadus". O kitoj vietoj: "Musų 'Draugas' milu norų talpina ką tik bobos parašo." Tai mat, kas Bridgeporte dedasi. O ir 'Draugas', kad ji bala, "bobomis" pradeda užsileisti.

Bet "bobos" ir Bridgeporto "Zinių" leidėjų nepamiršta. Jos surnošė jiems pašinavojimo večerę, į kurią keli šimtai "bobų" susirinko. Žinojįsi, taip sakant, išrodo, kad "bobomis" vadinamos mūsų lietuvaitės už blogą geru atsimoka — jos pagerbia ir tuos paukščius, kurie taip negudriai daro — savo lizdą teršia. O kurie taip daro, sako, prastai yra paukščiai.

DARBAS

DARBININKŲ SKYRIUS

DARBININKŲ VERGIJA.

Visais laikais, visais amžiais darbininkai niekur nesijautė pilnai laimingi ir savo padėtimi patenkinti. Darbo su kapitalu kova ir musų laikais vedama. Daugiau dar ir šlapdie darbininkai išnaudojami ir skaitomi paprastomis mašinomis. Pačiose Amerikos J. Valstybėse yra pramonė, kur darbininkai kaip vergai varžomi. Už darbą jiems atlyginama ne tiek, kiek teisybė reikalauja, bet tiek, kiek darbdaviai nori, nors darbininkai su žmonėmis ir vaikais turi alkti ir skursti.

Bet tai vis dar menkniekis palyginus tai visa su šiandienine darbininkų padėtimi raudonojoje Rusijoje. Tenai musų laikais yra didžiausia darbininkams vergija.

Darbininkai Rusijoje neturi jokių nuosavų reikalų. Kaip pramonės, taip jie suvalstybinti. Neturi jokių savasčių. Jei Rusijoje darbininkai turi susirinkimus, jie negali nei užsiminti apie nuosavus reikalus. Jie turi svarstyti tik priemones, kad gerai klotusi raudonosios valstybės valdovams.

Darbininkai negali pasirinkti sau atitinkamų darbų, gyvenimui būtų, reikalaujant aukštesnių užmokesnių arba streikuoti. Jie turi dirbti tokius darbus, koki nurodomi, turi gyventi valdžios nurodytuose butuose, pilnai pasitenkinti tuo, kiek jiems už darbą mokama, gi apie streikus nei nesvajoti.

Darbininkai turi būti komunistais, viešai tikėjimo išpažįstančiais. Kurie nenori būti tokiais arba kitokiais, toki netenka darbo. To negana. Jie dar persekiojami. Dažnai kaip "neišitikimi socialistikai valstybei" suimami ir, jei nenužudomi, ištremiami kur į tolimiausius Sibiro kraštus.

Darbininkai raudonojoje Rusijoje šiandien gyvena baisiausioj vergijoje. Bolševikų šaliai darbininkų (proletariato) varau Rusiją valdo ir tuos pačius darbininkus smaugte smaugia.

Pastaraisiais laikais tie žiaurieji valdovai neva pačių darbininkų gerovei visose pramonėse įvedė nuolatinis darbus, ty. ne vien dienomis, bet ir naktimis. Jie sako, kad iš to darbo busianti dyguba nauda — viena darbininkams, kita valstybei. Darbininkams

nauda ta, kad jie gausią ilgiau atsilsti. Valstybei gi, kad jos ekonomiškai padėtis sustiprėsianti.

Kas link ekonomiško sustiprėjimo, tai yra tik svajonė. Bolševikai juk moka tik viską griauti. Kadą reikia kas atstatyti, jie pasirodo bejėgiai nykštukai. Kitaip ir būtų negali. Vergai darbininkai negali rupintis ateitimi. Vergams rūpi tik ši diena, kurioje jie jaučiasi esą gyvi ir turi ką pavalgyti. Kas galvoj vergui apie rytojų, apie ateitį. Jis neturi reikalo rūpintis valstybės padėtimi ir valdžios likimu. Rupintis tai valdžia, kuri darbininką turi pavergusi, jį spaudžia, nepripažįsta jam jokios laisvės? Butų kvailiausias dalykas.

Pavergti darbininkai tad nesustiprins raudonosios Rusijos ekonomiškos padėties. Be to, bolševikų valdžia nuolatinį pramonės darbą įvedė kitokiais motyvais. Tai savo apsaugai ir didesniam darbininkų varžymui.

Darbininkai turi dirbti dienomis ir naktimis atmainomis. Kasdien penktoji dalis visų darbininkų turi atsilsti ir kasdien kitos dalys dirba. Tas liečia ne vien dirbtuves, bet ir ofisus. Tokiu būdu išgriaujamos visokios šventės, kuriomis galėtų visi visoje Rusijoje darbininkai ilsėtis vienu kartu. Tokiu būdu darbininkams atimama proga kurį burius liuosiams nuo darbo susieiti ir pasikalbėti apie savo vargus.

Maskvos valdovai žino, kad jei darbininkams bus duota

JAUNAVEDŽIAI.

Buvusio J. A. V. prezidento Coolidge sunus, Jonas, susituokęs su F. Trumbule, duktere Conn. valst. gubernatoriaus.

daugiau laisvės, jei jie nuolat nebus užimti darbais, jų galvose gali kilti klausimas, ar ilgai taip jie turės vargti.

Štai kame ta darbininkų "nauda". Tai jokia nauda, bet dar didesnė priespauda.

Kas skaito angliškų laikraščius, tie pastaraisiais laikais galėjo pastebėti, kad Rusijoje darbuojasi keletas amerikoniškų laikraščių korespondentų. Ilgas laikas per laikraščius kad giria, tai gi-

ria ekonomišką raudonosios Rusijos kilimą.

Tai paprasta propaganda. Ji labai tikslinga. Šioj šaly išnaujo atsirado žmonių, kurie dirba, kad Washingtono valdžia pripažintų bolševikų valdžią. Tad korespondentai Rusijoje (Tąsa 4-tam pusl.)

PILNAS EGZAMINAS

\$5.00 TIKTAI \$5.00

SPECIALISTAS

Tai gi nenusiminkit, bet elkit pas tikrą specialistą, ne pas kokį nepatyrėlį. Tikras specialistas, arba profesorius, neklusas jusų kas jums kenkia, ar kur skauda, bet pasakys patį, po pilno ištyrimo. Jus sutauptysi laiką ir pinigų. Daugelis kitų daktarų negalėjo pagelbėti jums dėlto, kad jie neturi reikalingo patyrimo, su- radyti žmogaus kenkiamumą. Mano Radio — Scope — Raggi. X-Ray Roentgeno Aparatas ir visiškai bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man jusų tikras negeroves, ir jeigu aš pamatu jus gydyti, tai jusų sveikata ir gyvumas sugrįš jums taip kaip buvo pirma. Jeigu kenčiat nuo ligų skilvio, žarnų, inkstų, ošos, kraujo, nervų, širdies, reumatizmo, kirminų, uždegimo žarnų, silpnų plančių arba jeigu turit kokią užsienėjusią, įsikėrusią, chronišką ligą, kuri nepasidavė net gubiam šeimynos gydytojui, nedideliokit netolėje pas mane.

DE. J. E. ZAREMBA

SPECIALISTAS

Inėjimas Rumas 1016

30 W. JACKSON BOULEVARD

Arti State Galvės

Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Vakaraus nuo 5 iki 7

Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Geriau Busite Patenkinti,

Jei Sau Radio Pirksite iš žinomų ir pilnai

ATSAKANČIŲ KRAUTUVIŲ

Peoples Furniture Co

Didžiausios Lietuvių Radio, Rakandų Krautuvės Amerikoje

ČIA aplaikysite veiklesnį ir mandagesnį patarnavimą per patyrusius pardavėjus ir radio mechanikus; kainą rasite vieną ir teisingą visiems — pasirinkimas didesnis ir vien tik iš atsakomųjų Radio išdirbysčių, kaip tai:

ZENITH Majestic RADIOS

RCA RADIOLAS ATWATER KENT

FADA KIMBALL RADIOS

Lengvys Išmokėjimai Suteikiami Visiems

4177-83 Archer Ave. Telephone Lafayette 3171

2536-40 West 63rd Street Telephone Hemlock 8400

A Delicious Food

A food for protein; a food for mineral salts; for calcium and phosphorus; all the essential elements for health and strength are found in good cheese. And all the essential elements of good cheese are found in Kraft Cheese.

KRAFT CHEESE

KRAFT-PHENIX CHEESE COMPANY

Itching Skin Quickly Relieved

Don't suffer with Dandruff, Pimples, Blemishes and other annoying skin irritations. Zemo antiseptic liquid is the safe sure way to relief. Itching often disappears overnight. Splendid for Sunburn and Poison Ivy. All druggists 35c, 60c, \$1.00.

zemo

FOR SKIN IRRITATIONS

TUBBY

Worth Hunting For.

DARBAS.

(Tęsa nuo 3 pusl.)

sioj atranda vien tik puičiausius daiktus. Pažymi dar, kad visas šalies gyvenimas laipsniškai virsta komunistišku. Rusijai "užtekanti" naujos gdynės saulė.

Andai parėjo žinių, kad komisarai ir agentai leidosi jau per sodžius nuo valstiečių kolektoiti grūdus, kurių nuskirtas dalis žmonės savo spaudėjams turi veltui atiduoti. Tad valstiečiai grūdus arba užslepia arba sunaikina. Kitur agentai kovoja. Kaip kas metai, taip ir šimet prasideda rudeninės valstiečių skerdynės.

Milioni darbininkų raudonojoj Rusijoje neturi darbo. Pati valdžia turi užregistruoti toli daugiau vieno milijono bedarbių. Gi valdžia registruoja tik bedarbius komunistus. Nekomunistai darbininkai jai yra svetimi. Ir jei galybės sukomunistintų darbininkų neturi darbo, tad nėra ką sakyti apie tuos kitus milijonus vargdienių.

Visose šalyse yra daug vargo darbininkams. Bet Rusijoje jiems gyvuoja bauri raudonoji socialistiška vergija. Vergai negali valstybės atstatyti ir valdžią apsaugoti.

Aksinas.

BENE ŠIANDIE GERIAU..

Pirm kelerių metų Massachusetts valstybė palietė baisi vėselia, uraganu vadinama. Atlikta dideli nuostoliai vieškeliams ir įvairioms valstybinėms (publiškoms) vietoms. Valstybės gubernatorius gavo fondą tai visa atstatyti arba atlikti pataisymus. Parėdyta į darbą pašaukti kelis šimtus nedirbančių karo veteranų.

Kada paskelbtas 200 vyrų reikalavimas, tuojaus atsiliopė keletas tukstančių. Bedarbiai vyrai užplodo valstybės būtą.

Iš tų tukstančių parinkta reikalingas skaičius. Duota darbas tik vedusiems ir turintiems šeimynas veteranams.

Apie tą įvykį štai ką sako valstybės darbo departamento viršininkas:

Tą dieną išryto, kada turėjo prasidėti darbai, smarkiai ėmė lyti ir pasirodė ledų kruša. Darbų vieta buvo apie už 11 mailių iš Bostono miesto centro. Kai kurie vyrai neturėjo pinigų važiuoti gatve-kariais, tad per lietų pėsti nuėjo į paskirtą vietą. Kai kurie jų iš namų išėjo pirm 6:00, kad nepasivėlinti į darbą. Paskiau patirta, kad kai kurių į darbą atėjusių veteranų avalinės skylės ir per tas skylės matyti kojų pirštai. Kojos perslapusios, avalinės dumbtuotos. Keletas vyrų neturėjo apatinių marškinių. Nežiurint to, jie išlaikė blogam ore ir per dieną dirbo be pirštinių.

"Nors daugelis jų iš pirmos dienos buvo perdėm perslapusių, trečią dieną tik aštuoni negryžo į darbą. Policija buvo paskirta tiems į namus nu-

vesti prigulinčius už darbą užmokesnius. Policija patyrė, kad tie visi vyrai, kurie nebuvo gryžę į darbą, sirgo ir gulėjo lovose. Ir beveik kiekvienuose tų veteranų namuose truko maisto ir kuro."

Kas pasakys, kad šandie jau yra geriau, negu anais metais?

Laikraščiuose skaitome, kas šandie dedasi Karolina valstybėje, kur tukstančiai vyrų ir moterų ne iš gerbuoio streikuoja.

Zinome, kaip dalykai stovi su anglekasiais Pittsburgho apylinkėse ir kitur, kur darbdaviai kovoja organizuotą darbą.

X.

SVETIMTAUTĖS INDUSTRIOJE.

Viena iš penkių visų moterų, pasamdytų išdirbysčių industrijose J. A. Valstybėje yra svetimtautė. Taip praneša p-lė Mary Anderson, J. A. Valstybių Darbo Departamento Moterų Biuro vedėja metiniam raporte. Tas skaičius iš 1920 m. cenzo buvo imtas, kaip pamatas tyrinėjimui vesti, ką Biuras ir užbaigė.

Tikslas to tyrinėjimo buvo — sužinoti, kiek ir kaip šios svetimtautės tinka Amerikos industrijų gyvenime; kaip reikalingas yra darbas toms moterims; ką jis joms reiškia ir ką jų šeimynoms reiškia; kiek laiko ir sveikatos paaukota industrijoms. Biuras vedė tyrinėjimus Philadelphiajos apylinkėse, Lehigh apskrityje ir išklausiūjų gyvenimus net 2,100 svetimtautėjų. Rasta kad viena iš penkių buvo Amerikos pilietė.

Paaiškėjo nepaprastas faktas. Apie pusę išegzaminuotų moterų raportavo, kad savo šalyse Europoje dirbo ant ukių ir apie keturias penktadalis iš jų dirbo ant savo ukės. Tas yra ypatingos svarbos, nes parodo, kad šitos moterys labai trumpu laiku priprato prie visai kitokio darbo. Nes industrijų darbas nepanašus į ukių darbus. 40 nušimtis tų moterų nesuprato anglų kalbos. Mažai jų buvo mokintos čionai ar Europoje ir, be to darbo, jos da parėjusios namon dirbo ilgas valandas namini darbą.

156 atsitikimuose šios moterys užlaikė šeimynas, nors pusė buvo ištekusios ir gyveno su savo vyrais. Tik 139 vien sau gyveno, neturėdamos šeimynų ir negyveno su draugais arba pažįstamais.

Vienas vyras iš kiekvieno 10 neprisidėjo prie šeimynos užlaikymo. Laikini darbai, kaip triobų statymas, sumažino kitų vyrų įėjimą ir labai daug moterų pranešė, kad jų vyrai per daug metų nedirba.

Savaitinės algos 456 vyrų truputį viršijo \$25 į savaitę. 29 nušimtis moterų Lehigh apskrityje ir 17 nušimtis moterų Philadelphiajos apskrityje po \$20 į savaitę. 10 nušimtis Lehigh apskrityje moterų ir 11 nušimtis Philadelphiajos moterų uždirbo mažiau kaip \$10 į savaitę. Paprasta mote-

ry alga Lehigh apskrityje buvo \$16.75 į savaitę ir Philadelphiajos apylinkėse \$15.35 į savaitę.

Ypatingai itales ir vokiečių Philadelphiajos apylinkėse nešėsi namo darbus, nes patogiai galėjo juos atlikti. Moterys namie audė skudurinius kaurus, baigė vyriškus drabužius, svederius, segė špilkuotes prie kortelių, siuvo vaikų drabužius ir t. t.

Net ir vaikai prisidėjo prie šio darbo, bet jų uždarbis neikiokis. Viena moteris pasakė: "Prašome Dievo mums duoti darbo, bet taip pavargstame, kad ištikrųjų daugiau keiksmų eina negu špilkučių su kortelėmis". Raporte sakoma, kad tos darbininkės visai nei nemanė apie vartotojus. Ir jos nežino, kokias konkurencijas jų kompanijos varo su kitomis kompanijomis, kurios moka savo darbininkams tinkamas algas ir siūlo geras darbo sąlygas.

Paprasta šeimyna susidėjo iš keturių vaikų, nors septinta dalis moterų turėjo apie 7 arba daugiau vaikų. Kelios turėjo net 13 vaikų. Vaikų prižiūrėjimas sudaro tikrą problemą. Iš suvirš tukstančio vaikų, iš kurių daugumas neturėjo 8 metų amžiaus, 101 buvo palikti namie su senesniais vaikais, 417 su kitais šeimynos nariais ir 9 vaikai dviejų metų amžiaus ir vaikai trijų metų amžiaus vieni.

sau buvo palikti. Apie 500 vaikų prižiūrėjo mokyklos, giminės arba kaimynai. Viena atsitikime, šešių metų vaikas kasdien per visą žiemą buvo užrakinamas, kuomet motina dirbo. Parėjus namo ji atrakinavo duris.

Daugiausia moterų dirbo cigarečių fabrikuose, drabužių ir šilko išdirbystėse.

F. L. I. S.

MARGUMYNAL.

Vyrams teks reformuotis.

Šiomis dienomis Anglijos mieste Lowestofte buvo sanitarinių inspektorių konferencija, per kurią tos sąjungos pirmininkas, prof. Leonardas Hill, pasakė prakalbą kurioje palietė vyrų reformos klausimą. Jo nuomone, vyrams, visų pirma, reikią nusikratyti apikakle, o paskum palengvinti baltinius. Be to, viršutiniai rubai turėtų būti visi skalbiami.

"Moterys yra sumažinusios savo apdarą, kuris, be to, yra visas skalbiamas, iki dviejų trijų svarų, o vyrai dar vis valkioja tris keturis kartus daugiau", baigė savo prakalbą profesorius. Kaip "Daily Telegraph" praneša, šis profesorius Hillo pareiškimas sukėlė tikrą audrą tuo

Remkite tuos Profesionalus ir Biznierių, kurie garsinasi dienraštį "Drauge".

Nereikalingas Skausmas!

Dabartinėmis dienomis daug žmonių ima Bayer Aspirin nuo daugelio mažų skausmų, ir taip taniai kaip jaučia skausmą.

Kodel ne? Tai užtikrintas atleidimas nuo daug skausmų. Jis veikia!

Ir Bayer Aspirin tabletai visai nekenksmingi. Tame jų turite daktarų užtikrinimą: jis nesilpnina širdies.

Delto, neleisk šaltui "perstrgti." Nelaik, kad galvos skausmas "percity." Ar kad neuralgija, neuritis ar net reumatizmas yra tai kas tokio kurio turėtų perkt. Tik daktaras gali kovoti su tokiais skausmais, bet jūs galite visada pasinaudoti Bayer Aspirin palengvintum.

Bayer Aspirin visada yra ir jis visada pagelbsti. Apspažink su jo vartojimų skaitlingumu, ir išveng daug bereikalingų skausmų.

BAYER ASPIRIN

Aspirin yra trade žymė Bayer Fabrik Monoaceticacidester Salicylicacid

Raising the Family - That Servant is always in the wrong Place!

STATISTINĖS ŽINIOS APIE LIETUVĄ

Išigykite šią naudingą knygą, jei norite žinoti:

1. Kokius Lietuva dabar
2. Koks Lietuvos klimatas, paviršius, ežerai, upės, dirva
3. Lietuvos plotas ir gyventojai: kaimų, bažnytkaimių, miestelių, miestų, lyties, amžiaus, luomų, klasių ir tautų žvilgsniu.

žemės ukį, žemės ukio pramonę, kokia kur žemė, jos gerumas, kainos; įstaigos midui daryti, alaus bravorai ir t. t.

5. Apie Lietuvos pramonę, prekybą, kainas ir prekes.

6. Apie kreditą (bankus), kooperaciją ir susisiekimą.

Labai naudinga ši knyga visiems, čia Amerikoje gyvenantiems, bet naudingiausia tiems, kurie mano važiuoti Lietuvon ir ten stoti į ukį, prekybą, ar koki kitą užsiėmimą.

Siųskite tik 60 centų
DRAUGAS PUBL. CO.
2334 So. Oakley Avenue
Chicago, Ill.

LIETUVOS UKIO BANKAS

Kapitalas penkiolika milijonų litų. Padėtieji pinigai užtikrinti žeme, namais, fabrikais, nekilnojamoju turto. Adresas: Kaunas, Laisvės Alėja, 31 Nr.

Radio Išpardavimas

Mūsų Warauzė 3343 South Halsted St., turi buti perkelta kitur. Kad sučėdyti mufinimo lėšas penkiasdešimt (50) tukstančių Radio stakas bus išparduodamas už labai sumažintą kainą.

Majestic Modelis 71 8 tubų Dynamic už \$95.00 su tubomis.

Crosley 8 tubu Dynamic Speaker už \$89.00 su tubomis.

Freshman N. Model su Dynamic Peerless Speaker su 250 power tube vertės \$250.00 už \$89.00.

Atwater Kent combinacia Model 55 už \$195.00.

Spartan Modelis 69 vertės \$199.00 už \$115.00.

Victor Model 835 vertės \$335.00 už \$85.00.

Brunswick Radio 7 tubu vertės \$125 už \$40.00.

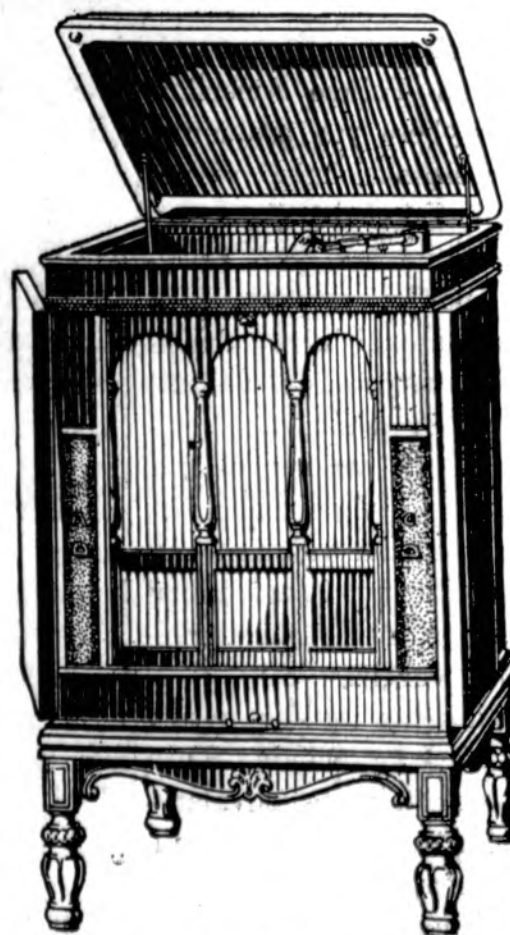
Milžiniškas pasirinkimas visokių išdirbysčių Radio parsiduos už sumažintą kainą ant lengvų išmokėjimų.

J.F. Budrik Inc.

3417-21 So. Halsted St.

3343 So. Halsted St.

Telefonas Boulevard 4705

LIETUVIAI AMERIKOJE

ROCKFORD, ILL.

Piknikai pasibaigė. Susilaukę sekmadienio popiečio nekurie rockfordiečiai nuobodžiauja. Jau, mat, nėra tų linksnių, triukšmingų piknikų, kurie įvykdavo beveik kas sekmadienio popietį tai Lapinsko, tai parapijos darže.

Bet nuobodžiauti ilgai nežada. Jau susiranda natų reikalų — artinasi naujosios bažnyčios šventinimas. Jos baigimas jau artinasi. Lapkričio mėn. pradžioje, o jau be abejonės pabaigoje šventinimas įvyks.

Oi grybai, grybai!

Oi grybai, grybai, jus patieka mano, kas jus nevalgo nieko neįmano.

Šios dainelės žodžiai labai gerai išsipildo Rockforde. Ne kuriems rockfordiečiams lietuviams grybai, rudos, yra tikriausioji "patieka" ir išminties versmė.

Daugeliui jų nereikia nei

maldos, nei Mišių, bet grybų, tai atsigulę girioje laukia, kol išdigs.

Stebėtina, kaip daugelio tų žmonių iškrypo protas, valia ir gyvenimas. Rudos, kokis praeikimas, ar pasmerkimas juos prislėgęs laiko.

Jie nieko nesvarsto, nesigilina į gyvenimą. Jie neieško aukštesnio tikslo. "Ot, girdi, nukratysiu kojas ir viskas baigta".

Išrodo, kad tie žmonės yra kaip ir apiplėšti, kaip ir ko netekę, pasidavę nerimąsčiai. Juos, mat, prislėgę plačiai pasklidusio sugedimo dvasia. Jie neteko energijos grumtis, kovoti. Jie pasidavė. Jie nuėjo rankas. Rudos sako: "stumkite mus į tą pražutį, į kurią einate".

Tikintiesiems lietuviams katalikams gaila tų žmonių. Jie bando aniams padėti pasikelti iš tos sloguotės dvasios. Pasisekimų matyti. Kaip kurie atsigauja, ima linksmėti, jau krypta dirbti su katalikais.

Truksta.

Rockforde lietuvių tarpe truksta! Ko? Vaikinių ir merginų? Kaip tai? Faktai kalba: nekurios merginos (turbūt dėl stokos vaikinių) skubi tekėti už gyvanašius, o vaikinai veda gyvanašes. Taip susiporavę sulgę naujos "stailos" bando gyventi iki atsiras naujų gyvanašių. Ar ne pažangu? Jug tai vis arčiau prie "monkių motučių".

Raporteris.

CICERO, ILL.

Radio Stotis AJJ.

× Rugšėjo 29 d. parapijos svetainėje įvyko puikus vakaras su skania vakariene ir gražia programa, surengtas parapijos komiteto pagerbimui mylimo kleb. kun. H. Vaičiūno ir kun. Mykolo Švarlio. Vakaras labai gražiai pavyko. Publikos atsilankė kupina svetainė; kurie pavėlavo, tie turėjo atgal grįžti, nes nebebuvo vietos.

Vakara vedė komiteto pirm. J. Mikolainis.

Programą išpildė parapijos didysis choras ir mokyklos vaikučiai, Seserų Kazimieriečių išlavinti; jie labai gražiai pasirodė ir publiką žavėto žavėjo. Choras, vedamas varg. Mondekios dailiai padainavo "Ilgiausių metų" ir kitų dainelių.

Dovanų klebonui ir vikarui tartum snigte prisigo. Iš to visiems aišku, kaip Ciceros liet. katalikai moka gerbti savo dvasios vadus. Tarpe dainų, buvo ir kalbų — linkėjimų. Kalbėjo kun. Dr. Karalius, Šv. Antano parapijos "spulgos" rašt. Strelčiūnas, L. Vyžių 14 kp. veikėjas St. J. Kazakevičius, O. Kutaitė gražiai solo padainavo, kom. narys J. Rainys sveikino kun. nius visos parapijos vardu, kun. F. Garmus, vargof. Mondeika sveikino choro vardu, įteikdamas dovaną, kun. A. Draugelis, Vargonininkų Sąj. gos pirm. Daukša, A. Valan-

čius, M. Vaičiūnienė sveikino Mot. Sąj. gos 2 kuopos vardu, o ypač tų, kurios darbuos prie vakarienos suruošimo, kun. Gasiunas, kun. Dr. J. Navickas, Dr. Daujotas, M. Paseckienė, Dievo Motinos Sopulingos draugijos pirm. ninkė sveikino tos dr. jos vardu ir kvietė visus atsilankyti į rengiamą vak., 20 d. spalio, parapijos svetainėn, kun. J. Mačiulionis, kun. Vitkus.

Kun. M. Švarlis savo kalboje dėkojo visiems už puotą ir dovanas.

Ant galo kalbėjo pats klebonas, kuris reikė dėkingumą visiems už tokį puikų bankietą. Dėkojo komitetui, parapijonams, šeimininkėms, seserims Kazimierietėms, chorui ir visiems svečiams.

Reikia pažymėti, kad mūsų klebonui kun. H. Vaičiūnui jau sukako 11 metų, kaip sekmingai Cicero klebonauja. Atvykęs čia skolos rado \$45,000. Seserims nupirktas namas už \$5,000.

Antro aukšto pristatymas mokyklai atėjo \$4,000.

Kampinis lotas nupirktas už \$2,300.00.

Naujai bažnyčiai statant skolos \$85,000.00.

Senos skolos buvo \$18,150.

Viso parapijai skolos sudarė \$103,150.

Parapijonai sudėjo naujai bažnyčiai kvotas \$55,000.

Specialių aukų sudėjo \$23,361.

Viso parapijonys sudėjo \$78,361.

O dabar jau trumpu laiku atmokėta skolos \$30,400.

Nuo pastatymo naujos bažnyčios ir klebonijos skolos lieka tik \$72,600.

Ateinančiais metais rengiamos statyti seserims namą.

× Sekmadienį, 6 d. spalio, 1 val. po pietų įvyks Šv. Antano draugijos susirinkimas, parap. mokyklos kambary.

Kviečiami visi nariai atsilankyti ir naujų atsivesti.

Šv. Antano draugija rengia

puikią metinę vakariene, spalio 27 d., parapijos svetainėje, 15 gatvės ir 49 Courto.

Bilietai jau padaryti. Girdėjau, žmones klausinėja, kur galima jų gauti. O gi pas bučerius P. Putrimą ir M. Masilionį, pas aptiekininką B. Jankauską. Dr. Daujotas sako stengsis parduoti bilietų "čie-lą bunčių". Galima gauti ir pas bzinierių A. Liutkų.

× Dabar gera proga pradėti mokėti "spulka" Nauja serija prasidės 7 d. spalio. Kviečiami visi, kurie dar nemoka, užsirašyti ir pradėti mokėti.

"Spulka" labai gražiai gyvuoja. Pasimatykim spalio 7 d. pirmam parap. mokyklos kambary, ant pirmų lubų.

Papartis.

Neįdėmus klausytojas visados kaltybę įrodo pats: arba pasirodo tokiu žmogumi, kuris nuolat sukinėjasi tuščioj draugijoje, kur jis įpratęs spėti iš anksto, kad ten nieko tinkamo bei padorus neišgirs.

Kuomet Vaikas Karščiuoja, Piktas, Nesveikas

Dieglys, gesai, išputimas, dažnas vemimas, karščiavimas, vaikuose ir kūdikiuose paprastai rodo, kad maistas viduriuose yra surūgęs. Kai tie ženklai pasirodo, tai duok vaikui šaukštą Phillips Milk of Magnesia. Jis jį pirmutinį vaikui maisto buteliuką ryte. Paaugusiems vaikams reikia duoti šaukštą vandens stiklė. Tas naminis vaikas — palengvins jo vidurius. Į penktas minutes jis bus linksmas ir laimingas. Paliuosius vidurius nuo visokio surūgusio ir nesuvirškinto maisto. Jis atidaro vidurius vaikui turintį užkietėjimą, slogas ir tt. Vaikai jį geria dėlto, kad jis skanus.

Sužinok apie jo naudą motinoms ir vaikams. Išrašyk indomą knygę "Useful Information". Rašyk į The Phillips Co., 117 Hudson St., New York, N. Y. Bus pasiųsta DY-KAL.

Pirkdamas žiūrėk, kad gautum TIKRĄ Phillips Milk of Magnesia. Daktarai jį pirašinėjo per 50 metų.

Milk of Magnesia buvo S. V. Registruotas Valžbos ženklas The Chas. H. Phillips Chemical Kompanijos ir jos pirmatuko Chas. H. Phillips nuo 1875.

Sedėk priešakinėje sėdynėje ir klausyk
WORLD'S SERIES su Nauju
CROSLEY SETU

Pilnybėje

\$97⁷⁵

Su 7 AC Tubomis šitame puikiam riešuto medžio kabinete.

PIRK DABAR IR TUOJ GAUSI.

Labai lengvos išlygos \$2.00 savaitėj

Įrengimas dykai — 1 metui dykai patarnavimas.

LIPSKY MUSIC & RADIO STORE

4916 W. 14 St. Tel. Cicero 1329 Cicero, Ill.

Atdara Vakaraais

— arba tokiu, kuris pats tiek tuščias, kad jį niekas padoresnis neįdomauja; arba pagaliau pasirodo vienu ir antru drauge.

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8 Nedėlioj 10-12

Res. tel. Van Buren 5555

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Suite 206 1575 Milwaukee Ave.
Tel. Brunswick 6624
Valandos: nuo 2 iki 7:30 val. vak.
kasdien. Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų.

Ofiso Tel. Canal 2118

Namų Tel. Lafayette 6698

DR. A. L. JUŠKA

OFISAS
1900 S. HALSTED STREET
NAMAİ:
4193 ARCHER AVE.

Valandos: prieš pietus pagal sutartį.
Namuose 2-4 po piet., ofise 6-8 v. v.

Tel. Hemlock 8151

DR. V. S. NARYAUCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2455 West 69 Street
Val.: 9-12 ryto, 1-4 p. p. 6-9 v. v. Nedėlioj susitarus.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107

Val.: nuo 9 iki 11 val. ryte; nuo 6 iki 8 val. vak. apart šventadienio ir ketvirtadienio

OPTEMITRISTAI

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ
SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą kuris esti priežastim galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nerovutumo, skaudamą akių karšį. Atitaisau kreivas akis, nuimu cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę.

Pirangiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektr. parodancia mažiausias klaidas.

Specialė atyda atkreipiama mokyklos vaikams.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12 po pietų.

4712 S. ASHLAND AVE.

Tel. Boulevard 7589

25 METŲ PATYRIMO

Pritaikymo aklųjų bei visokių akių
JOHN SMETANA, O. D.
OPTOMETRISTAS

Eksertas tyrimo akių ir pritaikymo aklųjų

1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 3 aukštas
Pastebėkit mano iškasas

Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Seredomis nuo 9:30 iki 12 v. ryto. Nedėliomis nėra akių valandų. Room 8.

Phone Canal 9822

DAKTARAI

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena, ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. ASHLAND AVE.
Netoli 46th Street Chicago, Ill.

Rez. Tel. Midway 5512

DR. R. C. CUPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Oakley Avenue ir 24-tas Street
Telef. Canal 1713-0241
Valandos: 2 iki 4 p. p. Panedėliais ir Ketvergais vakare

DR. J. J. KOWARSKIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 2403 W. 63 Street
Kertė So. Western Avenue
Tel. Prospect 1028
Residencija 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 2330
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 v. v. Nedėlioj pagal sutarimą

Ofiso Tel. Victory 6593

Residencijos Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Motoriskų, Vyriskų Vaikų ir visu chroniskų ligų

Ofisas 3102 So. Halsted St. Chicago arti 31st Street

Valandos: 10-11 ryto, 2-4 po piet., 7-9 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10-12.

Tel. Wentworth 3000

Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON

Gydytojas ir Chirurgas
6558 SO. HALSTED STREET
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

OFISAI:

1446 S. 49 Ct. 2924 Washington
10-12, 2-4, 7-9 12-2, 4-6. Blvd.
Tel. Cicero 662 Tel. Kedzie 2450-2451

DR. S. A. DOWIAT

Gydytojas ir Chirurgas
REZIDENCIJA
4729 W. 12 Pl.
Tel. Cicero 2888 Nedėliomis Susitarus

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 SO. HALSTED STREET
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 S. WALLACE STREET

DENTISTAI

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos

Tel. Canal 6222

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS
2201 WEST 22nd STREET
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
nuo 1 iki 9 vakare

Tel. Brunswick 6624

DR. A. J. GUSSEN

Lietuvis Dentistas
1579 MILWAUKEE AVENUE
Valandos: 9-12, 2-5, 6-8:30
sekmadieniais ir trečdadieniais pagal sutarimą.

Tel. Lafayette 5539

DR. J. A. PAUKŠTYS

DENTISTAS X-RAY
4193 Archer Avenue

Boulevard 7589

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 9 ryto iki 8 vakare

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET
Antras ofisas ir Residencija
6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytals: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 8-6 po piet.: Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Canal 6764

Virginia 0380

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS
Gydo staigias ir chroniskas ligas vyrų, moterų ir vaikų

DARO OPERACIJAS

Ligonius priima kasdieną nuo pietų iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir seredomis tik išskaino susitarus

Ofisas ir Laboratorija

ir X-RAY

2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIŠ

Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak. Office: 4459 S. California Ave. Nedėlioje pagal sutartį

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS X — Spinduliais
Ofisas 2201 West 32nd Street
Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6229

Residencija: 6640 So. Maplewood Avenue Tel. Republic 7368
Valandos 1 — 3 & 7 — 8 v. v. Nedėlioj: 10 — 12 ryto

Tel. Canal 0257 Res. Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas
1821 SOUTH HALSTED ST.
Residencija 6600 S. Artesian Ave.
Valandos 11 ryto iki 5 po pietų 6 iki 8:30 vakare

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 S. Ashland Ave.

SPECIALISTAS

Džiovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 vakare
Nedėliomis 10 iki 12
TELEFONAS MIDWAY 2888

Tel. Boulevard 1401

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Akuseris
3343 SO. HALSTED STREET
Valandos: Nuo 2 — 4 p. p. 7-9 vakare

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniskas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

Netoli Morgan Street

1025 WEST 18 STREET

VALANDOS: Nuo 10 — 12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Tel. ofiso Canal 3110 Res. So. Shore 2238, arba Randolph 6800.

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. Yards 0994

Residencijos Tel. Plaza 3200

VALANDOS:
Nedėl. nuo 10 iki 12 diena.
Nuo 7 iki 9 vakare.
Nuo 10 iki 12 diena.
Nuo 2 iki 3 po pietų.

ADVOKATAI

Telephone Central 6926

F. W. CHERNAUCKAS</

CHICAGOJE

ŽINIŲ ŽINELĖS

× Povilas Baltutis, žinomas laivakorėjų agentas, išvyko New Yorkan dalyvauti laivų kompanijų atstovų suvažiavime.

BAZARO UŽBAIGA.

Dievo Apveizdos Parap. — Triukšmingas parapijos bazaras artinasi prie užbaigos. Dar du, t. y. šeštadienio ir sekmadienio, vakarai.

Sekmadienio vakare bus kulminacinis bazaro punktas — didelis laimėjimas.

Prieš porą savaitę buvo pavogtas iš svetainės didelis radio, bet piktadariai jau su-sekti ir radio sugrąžintas. Taigi vagims nepavyko. Gaila, kad net kaikiurių lietuvių vaikėzai prie to buvo prisidėję. Blogas auklėjimas ir blogi dragai prie to atveda.

Misijos.

Dievo Apveizdos bažnyčioje

GRABORIAI:

S. D. LACIAWICZ

Lietuviai Graborius Patarnauja laidotuves knopiglauda. Reikalauja maldai atsisaukti, o mano darbu buvte užgiedinti.

Tel. Roosevelt 2516 arba 2516

3314 W. 23rd Place Chicago, Ill.

J. F. RADZIUS

FIGIAUSIAUS LIET. GRABORIUS. CHICAGOJE

Laidotuves patarnauja geriausia ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausau prie arabų išdirbtos.

OFISAS 668 West 18 St. Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 5238 So. Halsted Street Tel. Victory 4038

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaikyti užalkymul skyrių.

Nauja, graži kepyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

A. PETKUS

Graborius ir Balzamuotojas

Mes suteikiame mandagų, draugišką patarnavimą.

Patarnavimas visose Chicago dalyse ir priemiesuose. Grabal pigiai net už \$25.

OFISAS 5338 South Halsted St. Victory 4088-89

4424 So. Rockwell St. Virginia 1290

EZERSKI

LIETUVIS GRABORIUS OFISAS: 4603 S. MARSHFIELD AVENUE Tel. Boulevard 9217

misijų laikas gerb. misionierių del svarbių priežasčių pakeistas. Jos įvyks nuo lapkričio 10 iki 17 d. Misijų metu kartu manoma apvaikščioti šv. Tėvo 50 metų kunigystės jubiliejų. Taigi, kreipiame domesį visų šios parapijos katalikų į šiuos svarbius įvykius.

Aštuoniolikietis.

BOLŠEVIKAI ŠAUKIA TALKON NEGRUS.

Bridgeport. — Lietuvių bolševikai, neįstengdami prigyti ir įsistiprinti lietuvių tarpe, pasiūkė į talką nigerius ir nigerkas. Paskelbė mobilizaciją ir pirmas ofensyvas turėjo įvykti spalio 2 d. Šito ofensyvo pasisekimas Bridgeport lietuviams but buvęs, galima sakyti, mirties dekretas. Šiuo kartu, vienok, ofensyvas visiškai nepavyko.

Dalykas tame. Lietuviai bolševikai pasiskelbė juodųjų užtarytojais ir, varden darbininkų labo, paskelbė, kad Bridgeport lietuvių išleisti savo tarpan nigerius. Pavarė už tai agitaciją ir paskelbė masmingą spalio 2 d. Atėjus laikui rinktis žmonėms į prakalbas, pasirodė, kad salės durys uždarytos ir kad apie prakalbų laikymą nei kalbos negali būti.

Nigerių distriktas yra Bridgeport pašonėje. Jau per keletą pastarųjų metų Bridgeport lietuvių ėmė reikšti baimės del juodojo pavojaus. Mat, Bridgeporte jų vis daugiau pasirodydavo ir kai-

J. F. EUDEIKIS KOMP.

PAGRABŲ VEDEJAI

Didysis Ofisas: 4605-07 So. Hermitage Ave.

Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS 4447 So. Fairfield Avenue

SKYRIUS 1410 So. 49 Ct. Cicero

Tel. Cicero 7794

SKYRIUS 3201 Auburn Avenue

Tel. Boulevard 3201

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1650 West 48th Street

Kampas 46th ir Paulina Sts.

Tel. Blvd. 5203

Nuolaidimo valandoje kreipkitės prie mūsų, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopyčia del šermenų dykai.

BUTKUS

UNDERTAKING CO.

P. B. Hadley Llc.

Kopyčia Dykai

710 West 18th Street

Canal 3161

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Turiu automobilius visokiems reikalam. Kaina prieinama.

3319 AUBURN AVENUE

Chicago, Ill.

PASMERKĖS BOLŠEVIKUS

Bridgeporto namų savininkai spalio 2 d. priėmė sekančią rezoliuciją:

“Mes Bridgeporto namų savininkai susirinkę Lietuvių Auditorijoje spalio 2 d. 1929, 8 val. vak. griežtai pasmerkiame komunistų ir bolševikų agitaciją, idant Bridgeporto kolonija išleistu gyventi juodžius. Taip-gi griežtai kovoti prieš tą agitaciją, reikalaujant kad daktarai, advokatai ir visi biznieriiai neturėtų jokio reikalo su bolševikų ir komunistų spauda; toliau, kad bolševikų ir komunistų spauda atšauktų visus šmeižtus, kuriuos padarė ant Bridgeporto namų savininkų valdybos.

S. Mažeika, pirn., Jonas Šulcas, rašt.

kurie biznieriiai juos prie kai kurių darbų priėmė. O restrikcijų (varžymų) nigeriams apsigyventi Bridgeporte nėra.

Namų savininkai, biznieriiai ir profesionalai gerai žino, kad ten, kur nigeriai apsigyvena, baltiems gyvenimo nėra.

Bridgeportiečiai žino, kad nigeriams čia atsiradus, nuosavybę ir biznių kainos nupultų. Tat savininkai, biznieriiai ir profesionalai vienijasi savo turtelio apsaugojimui. Jie spalio 2 d. Lietuvių Auditorijoje turėjo susirinkimą, pasmerkė lietuvių bolševikų išdavikiškus žygius, nutarė pasirūpinti įvedimu restrikcijų Bridgeporte ir šaukti masmingą spalio 11 d.

Rap.

KAS NEDALYVAUTŲ?

Town of Lake. — Townof-laikiečiai, į jus kalbu. Visi jus žinote, kad šv. Kryžiaus parap. apvaikščioja sidabrinį jubiliejų, kuris jau čia pat — spalio 13 d.

Bažnyčioje išskilmės prasi-dės 10:30 val. Jose dalyvaus Chicago vyskupas. Vakare bus bankietas Černausko darbo pavilione.

Zinau, Town of Lake lietuviai, kai užmano ką įvykinti, kai pasijudina, tai ir padaro. 25 metai, kaip gyvuoja šv. Kryžiaus parap. Čia yra di-

A. + A. ANTANAS KAZLAUSKAS

Mirė rugpjūčio 30 d., 1929 m. 9:40 val. ryto. 39 metų amžiaus. Kilo iš Raseinių apskr., Viduklės parapijos, Antrinės kaimo. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko didellame nuoludime 4 brolius: Juozapą, Joną, Romualdą ir Vlada, brolienes: Vincentą ir Salomiją, vieną seserį Antaninę Laurinavičienę, ir švogerį Kazimierą ir gimines, o Lietuvoje seserį Juzefą ir švogerį Joną Mickevičių.

Kunas pašarvotas 2144 W. 24 St. Laidotuves įvyks pėtnyčioj, Spalio 4 d., 18 namų 8 val. bus atlydėtas į Aušros Vartų parapijos bažnyčia, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuolydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuves. Nuoludę: Broliai, Brolienes, Sesuo, švogeris ir Giminės. Laidotuves patarnauja graborius Lachavičius. Telefonas Roosevelt 2516.

DOMĖS.

Bridgeport, Town of Lake. Marquette Park, West Pullman, Roseland ir Melrose Park Kolonijoms Spalių 9 d. minėjime.

Paminėjimui spalio 9 d., lenkų užgrobo. Vilniaus, turėtų ir minėtos kolonijos kreipti domės, nes ir toms kolonijoms turi būti lygiai svarbu, kaip ir kitoms, kurios rengiasi tinkamai spalio 9 d. minėti.

Tad subruskime viešai pareikšti pasauliui begedišką lenkų groboniškumą. Kolonijos, kurios rengiasi minėti spalio 9 d., minės šiaip: ryt-mety bus laikomos šv. Mišios už žuvusius Vilniaus ginėjus, o vakare prakalbos sudedant aukų Vilniaus našlaičiams. Vėliavomis papuoškime namus spalio 9 d.

Ne vien tik pageidaujama, bet ir priedermė yra lietuviams papuošti savo namus Amerikos ir Lietuvos vėliavomis spalio 9 d. Tas reikš, kad mes, lietuviai, be Vilniaus nerimstame. Vilnius turi būti mūsų. Tą turime įgyvendinti mūsų širdyse — visuomet reikšti pasauliui lenkų neteisumą Vilniaus užgrobo ir reikalauti jį mūsų grąžinti, nes Vilnius yra mūsų sosti-nė. Tat stengkimės tinkamai minėti spalio 9 d.

P. Atkočiūnas, Spalių 9 minėjimo komisijos narys.

džiausia ir gražiausia Amerikos lietuvių bažnyčia, gera mokykla, klebonija, seserų mokytojų namas.

Čia daug padėta darbo, rūpesčio ir aukų. Visiems prie to prisidėjusiems yra brangu apie tai net prisiminti.

Dabar, po 25 metų, tarsi vainikuodami patirtus var-gus, ar malonumus, rengiate jubilėjų išskilmės ir bankietę. Tame bankiete privalote visi (parapijonys) ir visi buvusieji šv. Kryžiaus parapioj žmonės dalyvauti. Tame bankiete pasidalinsite įspūdžiais, patirtais per 25 metus, taipgi pasidžiaugsite ir bus smagu seniems ir jauniems draugams ir pažįstamiems susėiti ir pasilinksinti.

A. + A. JUOZAPAS DAGIS

Mirė spalio 3, 1929 m. 7 val. ryt. 52 metų amžiaus. Kilo iš Ukmergės apskr., Debeikių Parap. Leliūnų kaimo.

Paliko didellame nuoludime moterį Teklę po tėvais Gabriutę, 2 brolius Kazimierą ir Mykolą ir brolienes Emiliją Dagius ir gimines. Priklausė šv. Mateušo ir Palaimintos Lietuvos dr-jų.

Kunas pašarvotas 3252 So. Morgan. Laidotuves įvyks pirmadienio spalio 7. 18 namų 8 val. bus atlydėtas į šv. Jurgio bažnyčioje, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuolydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuves. Nuoludę: Moteris, Vaikai, Motinė, Brolis, Sesuo, švogeris ir Giminės. Laidotuves patarnauja graborius Masalskis, Boulevard 4139.

Kaip girdėt, bankietę svečių bus iš visų Chicago kraštų. Tat, argi kas iš townof-laikiečių sustingtų ir atsisakytų dalyvauti savo parap. Sidabrinio Jubilėjaus bankietę?

Galinda.

WEST SIDE NAUJENOS.

× Šiandien Aušros Vartų bažnyčioje laidotuves a. a. Antano Kazlausko, kuris mirė 30 d. rugsėjo, Cook County liginėje. Giedotines šv. Mišias, kaip dvasinius vainikus už velionį, aukojo Aldona Kazlauskaitė, krikšto duklė, brolis Juozapas Kazlauskas, Laurinaičių ir Gestaičių šeimos ir Ona Laurinaitė.

× Šiandien vakare tuojau po pamaldų Maldos Apaštalytės konferencija Aušros Vartų mokykloje.

× Ryt Westsideje laukiami brangūs svečiai D. G. kun. F.

MILDA MODERNISKAS TEATRAS

3140 So. Halsted St.

PETNYČIOJ ir SUBATOJ

Spalių 4 ir 5

“THE MAN AND THE MOMENT”.

Dalyvauja Billie Dove, Rod La Roque

NAUJAUSIO ISRADIMO VITAPHONE

Kalbantieji Paveikslai Graži Muzika

PARSIDUODA 3 flatų medinis namas po num. 531 W. 45 st. sykiu ir krautuvė su daliniu staku. Delicatessen, cigary, kenzijų ir smulkmenų — kaina tik \$6,500.

IMK T. A. D.

Del Prašalinimo šalcio

Kas yra tas T. A. D.?

T. A. D. yra liuosuojantis, valantis ir taisantis vidurius-vaistas, T. A. D. tukstančiai žmonių vartoja, o milionai dar nežino.

Jeigu arti nėra galima gauti, tai kreipkitės po num. 5221 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 6631

A. + A. JUOZAPAS EURKAITIS

Mirė spalio 3 d., 1929 m. 12 val. nakti, 49 metų amžiaus. Kilo iš Tauragės apskr., Žigaičių parap. Stirbalčių kaimo. Amerikoje išgyveno 35 met.

Paliko didellame nuoludime moterį Marijoną po tėvais Povilutę, 2 sūnus Korneliją ir Kastantą, 3 dukteris Leokadiją, Prancišką ir Marceją, seną motinėle, broli Joną, seserį Barborą Petravičienę ir švogerį Vincą, o Lietuvoje seserį Oną Norikienę ir gimines.

Kunas pašarvotas 2449 W. 69 St. Laidotuves įvyks pirmadienio, spalio 7 d., 18 namų 3 val. bus atlydėtas į Gimimo Panėlės šv. par. bažnyčia, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuolydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuves. Nuoludę: Moteris, Vaikai, Motinė, Brolis, Sesuo, švogeris ir Giminės. Laidotuves patarnauja graborius Masalskis, Boulevard 4139.

SKOLINA PINIGUS, DARGIS COMPANY

Lengvomis sąlygomis skoliname pinigų del Budavojimo ir Taisy-mo Namų. Taip gi del atnaujinimo senų Morgečių. Mes Tarplin-kaujame Insurance Kompanijoms ir Spulkoms. Inšuriname automobilius, namus ir kitas nuosavybes.

DARGIS COMPANY

2456 West 69th Street

Telefonas Hemlock 6050

Kudirka, Marijonų Provincijolas Amerikoje, ir naujas misionierius kun. Antanas Petrauskas, kurių pagerbimui 6 spalio ateinančiame sekma-dienyje Marijonų Remėjų Chi-cagos apskritys ruošia Aušros Vartų svetainėje priėmimo va-kariene 8 valandą vakare.

Ramova

3518 So. Halsted Str.

Gražiausias Teatras Chicagoj

PETNYČIOJ ir SUBATOJ

Spalių 4 ir 5

“THE COLLEGE COQUETTE”

ir

“KING OF THE KONGO”

Kalbantisys paveikslas su balsiais Afrikos žverimis.

Vitaphone Vodevilio aktai

Kalbantieji paveikslai, dainos, muzika, pasaulio žinios.

Durs atsidaro 1:30 val. po p.

MARQUETTE JEWELRY & RADIO

Savininkas R. Andreilunas

Užlaikau visokių ank-sinių ir sidabrinų daiktų, vėliausios mados radio, pianų rolių, sekordų ir t. t. Taisau laikrodžius ir muskos instrumentus.

2650 West 63rd St. Chicago. Telefonas HEMLOCK 3330

BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Nerlam vilnonius sveterius — storus ir plonus, taipgi ir vilnonės pančiakas. Parduodam pigiai. Nerlam sulig užsakymų naujus sveterius ir talsome senus. Vilnonios gijos del nerlinų ir vilnonės materijos del kelnų vyrabnis ir vaikams. Atsilankyt ir įstikrinkit mūsų prekių gerume. Atidara kasdien ir vakarais. Sekmadieniais nup 9 iki 4 po pietų.

Sluščiam užsakymus į kitus miestus.

F. SELEMONAVICIUS

504 W. 33rd St. Prie Normal Ave.

Tel. Victory 3486

JOHN SLEGAITIS

Graham Paige Automobilų Pardavėjas.

ARCHER MOTOR SALES

610 West 35 Street

Tel. Yards 0699

Jau turime naujus 1930 modelius.

BRIGHTON PARK

Išsirenduoja flatas, kur per 5 metus gyveno ir turėjo ofisą dentistas. Labai tinkama vieta dentistui priešais lietuvių bažnyčią. Visi patogumai ir visiems gerai žinoma vieta.

4358 So. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 0331

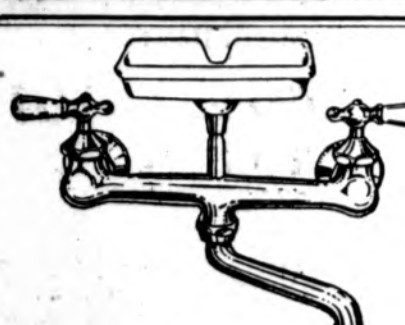
PAIEŠKOM Povilo Jusaičio, pirmiaus gyveno La Salle, Ill. Pats ar jį žinantieji atsisaukti.

Frank Baladinskas East Fourth Street Spring Valley, Ill.

PAIEŠKAU dėdės Juozo Shaltanio. Pats ar jį žinantieji prašomi atsiliepti.

ALBERT SHALTANIS 709 So. Irene Street Sioux City, Iowa

Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šaukit GREEN VALLEY PRODUCTS Otsella šviežių kiaušinių, sviesto ir virių. Wm. J. Kareiva Saviinkas 4644 So. Paulina St. Tel. Boulevard 1289

Dubaltavas kranas del sinkos, kuria mėsai šalta vandeni. Labai geras daiktas del kuknlos.

Tik 3.98

Balto ažuolo bakutė šešais lan-kais išdeiginta.

19 Gal. \$3.19

5 Gal. \$2.39

Stogui popierius 3 ply raudonas ir žalias su smala ir vinimis.

Rolls \$1.98

PRISTATOM VISUR

JOHN DERINGIS

4414 So. Rockwell Street

Chicago, Ill.

Telefonas Lafayette 4689

VIAIROS KONTRAKTORIAI

J. S. RAMANCIONIS

Buvęs vedėjas Bridgeport Painting & Hardware Co., dabar perėmė visą biiznį ir savo rankas ir duos visose šio biiznio kakose pirmos klesos patarnavimą.

HARDWARE PAINTS & WALL PAPER

Painters & Decorators

J. S. Ramancionis, savininkas

3147 So. Halsted Street

Tel. Victory 7261

M. ZIZAS

Namų Statymo Kontraktoriaus

Statav. įvairiausius namus prieinama kaina.

7217 S. California Avenue

Telef. Hemlock 5538

Telefonas Canal 7288

PETRAS CIBULSKIS

Mallavojimo Kontraktoriaus

Dažų ir Popieros Kraut